

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Őshonos nemzeti közösségek finanszírozása

A múlt héten a szlovén kormány határozatot fogadott el a kétnyelvű községek kétnyelvűségének, illetve az őshonos nemzeti közösségek finanszírozásáról 2021-ben. A megközelítőleg kétmillió euró értékű kereten kilenc kétnyelvű község (Koper, Ankaran, Izola, Piran, Lendva, Marác, Dobronak, Hodos és Sal), valamint a Sali MNÖK osztozik. Az utóbbi élt a törvény adta lehetőségekkel és közvetlen, a községtől független kormányfinanszírozást kért. A többi említett község és a községi nemzetiségi közösségek az eddig megszokott módon tárgyalják meg a beérkezett összeg felosztását...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Ülésezett a kormány nemzetiségi bizottsága

A kulturális minisztériumban megszervezett ülésen a két őshonos közösség képviselői, a kétnyelvű községek képviselői, a különböző tárcák és kormányhivatalok, így természetesen a Nemzetiségi Hivatal képviselői is részt vettek, míg az ülést a bizottság elnöke, Vasko Simoniti kulturális miniszter vezette. Az olasz közösség nevében felszólaló Alberto Scheriani a kisebbségi és a többségi nyelv közötti egyenlőség hiányosságait taglalta, leginkább a közigazgatási eljárás ez irányú hiányosságait, illetve az államai, közigazgatási szervek esetében a kisebbségi közösségek zászlói használatának hiányát hangsúlyozta. Bacsí Zsuzsanna a magyar közösség képviseletében többek között a közigazgatásban foglalkoztatott szakemberek hiányos olasz, illetve magyar nyelvtudását hangsúlyozta. [...] A felszólalók, köztük Stanko Baluh, a Nemzetiségi Hivatal igazgatója is megállapította, hogy a jelenlévők mindannyian pozitívan állnak hozzá az őshonos kisebbségek jogainak megvalósításához... [...] Az ülésről elégedetten nyilatkozott Simoniti miniszter is, aki kifejtette, nem politikai, hanem technikai kérdésekről van szó...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

Kevesebb az elsős a muravidéki kétnyelvű általános iskolákban, mint tavaly

A jelenlegi beiratkozási adatok szerint (a beiratkozás még február végéig aktuális) a 2021/22-es tanévben a muravidéki kétnyelvű általános iskolákban összesen 80 elsős kezd meg az iskolát, ami közel húsz százalékkal kevesebb, mint az idei tanévben. A magyarországi tanulók beiratkozása – ennek trendje az idén is folytatódik – még nem zárult le. A legnagyobb kétnyelvű iskolába, az 1. Számú Lendvai KÁI-ba a 2021/22-es tanévre 58 tanulót írtattak be a szülők. [...] A központi iskolába 17 gyereket írtattak a párhuzamos írás- és olvasástanítás programba (PÍOT), egyet a magyar anyanyelvi, 33-at pedig a szlovén anyanyelvi programba...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

A Lendvai Kultúregyesületek Községi Szövetségének Göncz Vaupotič Elvira az új elnöke

A Lendvai Kultúregyesületek Községi Szövetségének (ZKD) vezetését Göncz Vaupotič Elvira, a gyertyánosi Hajnal Művelődési Egyesület elnöke veszi át. A januárban kiírt elnöki pályázat után az egyesületek döntő többsége mellette adta le a voksát a négy jelentkező közül. Az elnöki mandátum öt évre szól, de mivel Hozjan Danijela, aki 13 évig vezette a szövetséget, nyugdíjba vonult (a Kulturális Közalapítvány lendvai kirendeltségének vezetője volt), a mandátum fennmaradó két évére írták ki a pályázatot...” Forrás: Nepujstag.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Elindult a Sokszínű Burgenland című projekt

Sokszínű Burgenland címmel szervez közös zenei műhelyt és koncertsorozatot a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolája, a Burgenlandi Horvátok Népfőiskolája és a Burgenlandi Romák Népfőiskolája a tartomány alapításának 100. évfordulója alkalmából. A projektnyitó megbeszélésre csütörtökön került sor. Somogyi Attila a Burgenlandi Magyarok Népfőiskolájának vezetője rádiónknak elmondta, hogy minden népcsoport részéről egy zenekar vesz részt a projektben...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Negyvenkettedik évfolyamába lépett a Bécsi Napló

Negyvenkettedik évfolyamába lépett a Bécsi Napló, az ausztriai magyaroknak, de a világ minden szegletében élő magyarságnak is szóló, kéthavonta megjelenő folyóirat. [...] A második oldalon közlik az osztrák rádióban és televízióban közvetített magyar adások adásidejét, a szerkesztőség összetételét és célkitűzéseit. Deák Ernő főszerkesztőnek, az MTA külső köztestületének tagjának A

magyarság megtartó ereje című konferenciára készült, a Bécsi Napló szellemi küldetéséről szóló előadásának szövegében részletezve vázolja fel a folyóirat felvállalt feladatait, különösen azt, hogy a lap nagy hangsúlyt fektet a magyar örökséget jelentő szellemi-kulturális értékek bemutatására. Különösen értékes Ujváry Gábor tanulmánya Nyugat-Magyarországtól Burgenlandig címmel, amelyben a huszadik század első évtizedeinek legfőbb történelmi eseményeit, Nyugat-Magyarország elvesztését illetve Burgenland létrejöttét tárgyalja. Ugyancsak figyelemfelkeltő írás Horváth Sándor tollából A trianoni döntés emberarcú hatásai Vas megyében című, amelyben emberi sorsokon keresztül mutatja be a trianoni döntés következményeit, az új határ kialakítása miatt megtörtént visszas és olykor megmosolyogtató eseteket. A kárpátjai, a vajdasági és az erdélyi tudósítók ezúttal is az Ukrajna, Szerbia, Románia területén élő magyarok legfontosabb aktuális létkérdéseit vették górcső alá. Bemutatják Méray Tibor író, szerkesztő, Marossy Endre hadtörténész, Molnár Ottó prelátus életútját és búcsúznak a közelmúltban elhunyt Sente Imre Svédországban élt költő, műfordítótól és Németh István történész, írótól...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Több az egyetemet végzett nő, a vezető pozíciók kétharmadát mégis férfiak töltik be Szerbiában

Annak ellenére, hogy a nők nagyobb arányban jutnak magas fokú készséghez, mégis kevesebben kerülnek döntéshozó pozícióba a mérnöki ágazatban – közölte Zorana Mihajlović kormányfőhelyettes és a nemi egyenjogúsági koordinációs tanács elnöke. Mihajlović a nők tudományos munkásságának szentelt nemzetközi nap alkalmából kiemelte: az egyetemet végzett polgárok 60 százaléka nő és hasonló a helyzet a doktori címet megszerzők körében is. „Befolyással bíró, ügyvezetői munkahelyre csak egyharmaduk kerül, ami arra utal, hogy továbbra is fokozottan van jelen a patriarchális gondolkodásmód” – fogalmazott...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Földbe gyökerezett és fatörzssé változott turulmadár őrzi majd az újvidéki ártatlan áldozatok emlékét

Már az idén méltó emlékhelye lehet a tartományi székvárosban az 1944/45-ös újvidéki ártatlan áldozatoknak. Több éves tárgyalás után sikerült elérni, hogy a munkálatokat a város költségvetéséből finanszírozzák. Az emlékmű fehér márványkőből készül Szilágyi László szobrász terve alapján. A Városi Képviselő-testület 2019-ben szavazta meg, hogy a szobor elkészítését és az emlékhely kialakítását a költségvetésből pénzeljék. A tervek szerint a szoboravatásra nyáron kerülhet sor...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Farsangvégi szokások az Alsó-Garam és Alsó-Ipoly mentén

A tél temetése tájainkon évről évre öröklött hagyomány lett. [...] Helembán az Alsó-Ipoly menti kis faluban országos híre lett e szokásnak az utóbbi tíz- húsz évben, olyannyira, hogy az Ipoly mindkét feléről, s az ország távolabbi részéről is jöttek csodálni, hangulatát élvezni, bekapcsolódni az egykori népszokásba. [...] Bényben szintén a XIX. századra nyúlik vissza a farsangvégi tojásszedés, melyet néhai Csókás Ferenc helytörténész élesített újjá évtizedekkel ezelőtt, majd utódai folytatták a közelmúltig...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Fókuszban a népszámlálás, megjelent a Magyar7 legújabb száma

Mutassuk meg, valójában mennyien vagyunk! – nyilatkozta a Magyar7 hetilap legújabb számának nagyinterjújában Gyurgyík László szociológus, az MTA külső köztestületének tagja. A Selye János Egyetem oktatójával a napokban elkezdődött szlovákiai népszámlálásról, a nemzeti identitás háttérbe kerüléséről, egy fogyatkozó közösség kilátásairól készített beszélgetést Langschadl Mátyás. Ugyancsak a népszámlálás a témája (Megszámláltattál...) Molnár Judit főszerkesztő vezércikkének, de Száraz Dénest sem hagyja hidegen a felvidéki magyarságot elementárisan érintő kérdés (Egyszerű, mint az egyszeregy). Popély Gyula történész pedig az első csehszlovák köztársaság két népszámlálásáról közöl rövid tanulmányt (Népösszeírás – államérdekből). A tragikus hirtelenséggel elhunyt Huszár László életművét értékeli Lacza Tihamér, akinek egy másik cikkében a legsokoldalúbb magyar muzsikusról, Dohnányi Ernőről olvashatunk...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Konkoly-Thege Miklós

Százöt éve, 1916. február 17-én hunyt el Konkoly-Thege Miklós. akit elsősorban csillagászként, meteorológusként, tudományos szakemberként, az ógyallai, ma is működő csillagvizsgáló megalapítójaként tartunk számon. Ősi felvidéki földbirtokos család gyermekeként született, 1842. január 20-án. Magánúton végezte iskoláit, a pesti egyetemen jogot kezdett tanulni, de mivel gyerekkorától érdekelte a fizika, inkább ez irányba fordult, Jedlik Ányos is tanítómestere volt, csodálattal követte kísérleteit. Tanulmányait Berlinben folytatta, ott került közelebb a csillagászat tudományához, amely aztán egész életét meghatározta. A család ógyallai birtokán, amelyet az ősök még 1242 táján IV. Béla királytól kaptak, [...] 1869-ben nekilátott egy csillagvizsgáló építésének.

Egész életét a csillagászatnak, az űrkutatásnak szentelte, ezért számos elismerésben részesítették, korának valamennyi rangos rendjelét, érmét, kitüntetését megkapta itthon, de külföldön is, a Magyar Tudományos Akadémia levelező majd tiszteletbeli tagja volt. Házasságából gyermek nem született, maga is egyedüli utód volt, ezért egész birtokát, a csillagvizsgálót az egész berendezéssel, műszerekkel, valamint a parkot a magyar államnak adományozta [...] a történelem alakulásával aztán az egész birtok a csehszlovák állam tulajdonába került...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Határozatban ítélte el a „bűnös” Janukovics-rezsimet a Legfelső Tanács

Határozatot fogadott el szerdai ülésén az Euromajdan hetedik évfordulója alkalmából a Legfelső Tanács, amelyben elítélte Viktor Janukovics volt elnök bűnös rezsimjét, és az ukrán államépítés kulcsfontosságú mozzanatának és a nemzeti szabadságeszme kifejezőjének nyilvánította a méltóság forradalmát – adta hírül az rbc.ua hírportál a parlamenti ülés élő közvetítése nyomán. [...] A méltóság forradalmának tragikus eseményei, a Krím Autonóm Köztársaság és Szevasztopol város annexiója, Oroszország folytatódó fegyveres agressziója és Donyeck, valamint Luhanszk megyék egyes járásainak orosz megszállása nem utolsósorban Viktor Janukovics és az általa létrehozott, Oroszország által támogatott és Ukrajna nemzeti érdekei ellenében cselekvő bűnös rezsim politikájának a következménye – mutatott rá egyebek mellett a Legfelső Tanács határozata...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

A Galícia SS-hadosztály katonáinak veteránokként történő állami elismerését követeli a Lemberg megyei tanács

A jelentés szerint a Lemberg megyei önkormányzat képviselői nehezményezik, hogy máig nincsenek elismerve állami szinten a Galícia SS-hadosztály katonáinak a független Ukrajna előtti érdemei, ráadásul meg vannak fosztva az állami garanciáktól és kedvezményektől, sőt a többségüket még csak nem is rehabilitálták...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Skarlet: Választható tantárgy lesz a keresztény etika

A Keresztény etika című tantárgy nem lesz kötelező az ukrán iskolákban. Az intézmények önállóan határozzák meg, hogyan tanítsák az etika tantárgyat a diákoknak – jelentette ki Szerhij Skarlet oktatási miniszter, kommentálva e tantárggyal kapcsolatos pletykák körüli botrányt. „Hangsúlyozni szeretném, hogy az Oktatási és Tudományos Minisztérium nem javasolja a Keresztény etika tantárgy kötelezővé tételét...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

Ülésezett a Kárpátaljai Megyei Tanács oktatási bizottsága

Február 16-án ülésezett a megyei tanács az oktatás, a tudomány, a kultúra, a vallás, az ifjúságpolitika, a testkultúra és sport, a nemzeti kisebbségek és az információs politika kérdéseivel foglalkozó állandó bizottsága Natalija Setelja, a bizottság vezetője, valamint Orosz Ildikó és Zoja Temnohudova, a bizottság tagjainak részvételével. Az ülésen számos ésszerű javaslat hangzott el az oktatási és kulturális ágazatban érintett intézmények megfelelő működésével kapcsolatosan. A megyei adminisztráció kulturális főosztályának javasolták, hogy készítsen programtervezetet a megyei kulturális intézmények tűzmelelőzési intézkedéseire. Orosz Ildikó megyei képviselő javaslatot nyújtott be, miszerint kérvényezni kell az ukrán oktatási és tudományos minisztériumnál megfelelő mennyiségű ukrán nyelvű szótár nyomtatását a nemzeti kisebbségi nyelvű gyermekek számára. A bizottság meghallgatta az illetékes osztályvezetők beszámolóit a múlt évben befejeződött programokról: a kárpátaljai információs ágazatának fejlesztéséről, helyi írók műveinek kiadásáról, a kárpátaljai könyvek népszerűsítését és a könyvterjesztés támogatásáról, „Kárpátalja ifjúsága” regionális programról, az ukrán nyelv oktatásának javításáról a nemzeti kisebbségi tannyelvű a középiskolákban...” Forrás: Karpat.ua: [teljes cikk >](#)

Interjú: Várad Natália, a GENIUS Jótékonyági Alapítvány igazgatója

Nemrég magas állami kitüntetésben részesült dr. Várad Natália, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola történelemtanára. Idén 46 felterjesztettből egy civil személy és egy egyesület kaphatta meg az Értékteremtő Közösségekért kitüntetését. [...] Én a Bányai Középiskolában tanultam, ott mindig volt egy olyan közösség, melynek fontos volt a magyar ünnepek, a magyar identitástudat. Aztán a Rákóczi-főiskolára kerültem, ahol szintén nagyon nagy példák álltak előttem: olyan emberek, akik felkaroltak, és látták bennem az esetleges tehetséget vagy képességet arra, hogy el tudom végezni a rám bízott feladatokat. Én csupán követem az értékeket és a példákat. [...] Jelenleg az Ungvári Nemzeti Egyetem nemzetközi kapcsolatok szakán tanulok. Azt gondolom, tanulni, fejlődni sosem késő. [...] Ha azt kérdeznék, kinek tartom magam, akkor történelemtanárt mondanék. Ez a legfontosabb számomra. Jelenleg a XX. századi Kárpátalja történetét tanítom a főiskolán, és úgy próbálom mindezt tanítani, hogy az valós és hiteles legyen...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Riport: Mennyibe kerül a gyermekáldás Kárpátalján?

A magánklinikák szolgáltatásán kívül Ukrajnában a hivatalos verzió szerint ingyenes a terhes gondozás. Valójában azonban kemény pénzekbe kerül mind a nagy napot megelőző orvosi kíséret, mind maga a baba világra hozatala. Amennyiben a kismama állami intézményben szeretne terhes gondozást igényelni, gyakorlatilag csupán a két veleszületett rendellenesség szűrésére hivatott vizsgálat költségeit kell megtérítenie, ami száz-kétszáz hrvnyia. A labor- és ultrahangvizsgálatok ingyenesek. Ahogyan maga a születés levezetése is, hisz az egészségügyi reform értelmében a Nemzeti Közegészségügyi Szolgálat egy kismama ellátására 8 ezer hrvnyát utal át a szülőotthonnak, mely összeg tartalmazza többek között az orvos, a baba, az altatóorvos igénybe vételét, a baba védőoltásainak költségeit – tudjuk meg Marianna Korobijtól, az Ungvári Városi Kórház 2. számú nőgyógyászatának orvosától. Aki a számtalan magánklinika egyikén szeretne felkészülni gyermeke fogadására, annak ezzel szemben jó mélyen a zsebébe kell nyúlania...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Összegzés: Eszköztámogatásban részesültek a „GENIUS” Tehetségpontok

A „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány vezetősége, a tehetségpontok koordinátorai, tanárai és tanulói köszönetüket fejezik ki a Bodnár Gábor Jótékonyági Alapítványnak a „Digitális tehetséggondozó műhelyek létrehozása és működtetése Kárpátalján” című projekt által nyújtott eszköz-támogatásért, ami a Kárpátalján a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány által működtetett nyolc tehetségpont bázisául szolgáló tanintézmények technika fejlesztését tűzte ki célul. A támogatás az alábbi eszközöket foglalta magába: [...] Minden tehetségpont számára médiacsomag, azaz: kamera, kameraállvány, puska- és riporter-mikrofon, kameralámpa, diktafon. [...] Hét középiskolában (a fent felsoroltak a Főiskola Szakgimnáziumán kívül) teljes és korszerű informatikaterem kiépítése és felszerelése (hálózatépítéssel együtt). [...] Öt középiskolába robotika csomagok (6-6 db. programozható Lego Mindstorms EV3 oktatási csomag). [...] Az eszköz-támogatás 2016-2020 között valósult meg 37 millió forint értékben...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Bezárt máramarosi bányából kiömlött tisztítatlan bányavíz okozta az észak-erdélyi folyószennyezést

Egy állami bányavállalat bezárt tárnáiból ömlött bányavíz a Lápos folyóba Máramaros megyében, innen jutott nehézfém szennyezés a Szamoson keresztül Magyarországra – tudta meg a Krónika csütörtökön a hatóságoktól. A Szamos-Tisza Vízügyi Igazgatóság Máramaros megyei kirendeltségénél lapunkat arról tájékoztatták, hogy a szerdán lehullt számottevő csapadék következtében megáradtak a patakok és a folyóvizek. Ennek nyomán a Nagybánya közeli Miszbánya térségében elárasztották a Câmpurele bánya bezárt tárnáit, emiatt jelentős mennyiségű tisztítatlan bányavíz ömlött a Lápos folyóba. A Szamos-Tisza Vízügyi Igazgatóság Máramaros megyei munkatársai szerdán vízmintát vettek a helyszínen, ugyanakkor az intézmény ellenőrei felméri a baleset következményeit. [...] Magyarországra ugyanakkor már átjutott a nehézfém szennyezés...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Jóváhagyta a parlament a Román Forradalom Intézetének felszámolását

Jóváhagyta a bukaresti szenátus hétfőn azt a sürgősségi kormányrendeletet, amely 2019 decemberében megszüntette a Román Forradalom Intézetét. A jogszabály indoklása szerint a Román Forradalom Intézete elhanyagolható eredményeket tud felmutatni a ráfordított közpénz mértékéhez képest. Az intézetet azzal a deklarált céllal hozták létre 2004-ben, hogy tudományosan elemezze politikai, gazdasági és társadalmi síkon az 1989-es román forradalom előzményeit, történéseit és következményeit. Az intézet vezető tanácsába ugyanakkor épp azok a személyiségek kerültek, akik a Ceaușescu-diktatúra megdöntése után átvették a hatalmat Romániában...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Csökkentették a vizsgaanyagot az érettségire és a képességfelmérőre

Március végén megtartják az érettségi vizsga- és a nyolcadikosok országos vizsgáinak próbáját, felmérve ezzel a diákok tudásszintjét – közölte az oktatási minisztérium kedden este. A vizsgaanyagból is lefaragtak, figyelembe véve a több mint három hónapos online tanrendet, hiszen sok olyan iskola van, ahol nincs lehetőség mindent bepótolni a vizsgákig, ezért ehhez lehet igazítani a végzősök felkészítését...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Az erdélyi kultúra meghatározó alakjairól nyílik kiállítás Csíkszeredában

Az anyanyelv nemzetközi napja tiszteletére szervez kiállítást a csíkszeredai Kájoni János Megyei Könyvtár. A hétfőtől látogatható tárlaton válogatott plakettek és szobrok, kortárs erdélyi művészek alkotásai láthatók. A hétfőn, február 22-én 17 órakor nyíló kiállításon látható bronzba öntött portrék főként olyan erdélyi jeles személyiségeket jelenítenek meg, akik a kultúra, a történelem meghatározó alakjai, a magyar nyelv és irodalom kiváló művelői. A kiállított műveket Kovács Árpád művészettörténész méltatja,

ezt követően Anyanyelv, kultúra, identitás címmel dr. Tapodi Zsuzsa, az MTA külső köztestületének tagja, a Sapientia EMTE Csíkszeredai Kara, Humántudományok Tanszékének professzora tart előadást...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Herkulesfürdő múltját és jelenét mutatják be, és a jövőjéről tanácskoznak Bukarestben

Herkulesfürdő múltjáról és jelenéről nyílik kiállítás a bukaresti Magyar Kulturális Intézetben egy olyan sorozat részeként, amely a Kárpát-medencei fürdőkultúrát hivatott bemutatni és népszerűsíteni. Kósa András László igazgató az MTI-nek elmondta, hogy a szerdán megnyíló tárlaton az intézet kiállítótereiben megidézik Herkulesfürdőt a Fortepan archív fotógyűjteményeiből származó képek segítségével. A kiállítás egy másik fontos része a herkulesfürdői építészeti örökség megmentésén fáradozó Herculane Project elnevezésű kezdeményezés önkénteseinek eddigi munkáját mutatja be. A bukaresti Magyar Kulturális Intézet 2019-ben indította el azt a sorozatot, amely a Kárpát-medencei fürdőhelyeket mutatja be. A két testvértelepülés, Borszék és Fonyód után az egykori császárok és királyok kedvenc fürdőhelye, Herkulesfürdő következik, amelyet nemcsak mint fürdőhelyként mutatnak be, hanem az építészeti örökségre is fel kívánják hívni a figyelmet, amely az elmúlt évtizedekben igen lepusztult...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Jeles alcisíkiakat bemutató könyvről beszélgettünk Daczó Katalinnal

Jeles alcisíkiakat mutat be legújabb kötetében Daczó Katalin újságíró, helytörténeti kutató. A négy részesre tervezett sorozat első kötetében 51 olyan személy életútját ismerhetjük meg, akiknek munkássága, tevékenysége a Csíkszeredától délre eső régióhoz köthető. [...] Mikor kezdett helytörténeti kutatásokkal foglalkozni? Tulajdonképpen gyerekkorom óta foglalkoztat a helytörténet. Az adatbázisomat székelyudvarhelyi könyvtáros éveim alatt kezdtem felépíteni a '90-es évek közepén. [...] Már évekkel ezelőtt felvetődött az ötlet, hogy szükség volna egy ilyen kislexikon-szerű adattárra Csíkban is. Tavalay az Alcsík Kistérségi Társulás vezetője keresett meg a konkrét elképzeléssel. 2017-ben összeállítottam számukra egy asztali naptárt, amiben fotók szerepeltek Alcsík jeleseiről, majd 2020-ban Gergely András, a társulás elnöke pályázott a könyv kiadására, és ez tette lehetővé, hogy valóban kénytelen legyek nekifogni, és a személyiségeket kiválasztani. Elsősorban 19-20. századi lezárt életutakkal foglalkoztam...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Megmentenék a szentbenedeki műemléképület, amely Erdély egyik legjelentősebb reneszánsz kastélya

A mezősgéi Szentbenedek Kornis-kastélyát a tulajdonos és a civilek összefogásával szeretnék megmenteni és a vidék szórványközpontjává alakítani. A középkori épület a negyvenes évekbeli államosítással vált közprédává. Valamikor bencés kolostornak épült, de 1592-ben felvonóhidás védelmi erődítménnyé alakították. A 17. században kapta jelenlegi formáját, a következő századokban többször átalakították. A kastély belsejének legérdekesebb része volt a magyaros ornamentikájú tiszafából faragott lépcsője és a reneszánsz ajtón át megközelíthető rajzos padlójú, festett gerendás nagyterme. Utolsó tulajdonosai: gróf Kornis Károly és felesége, bethleni gróf Bethlen Berta. A kastély utolsó felújítására 1886-ban került sor. Kálmán Attila történész az Erdélyi Naplónak elmondta: az államosítás után az ingatlan a többi erdélyi kastély sorsára jutott. Az épületeket először gazdasági célra használták, illetve a helyi iskola is működött a kastélyban. Berendezési tárgyait azonban széthordták. A család tagjai közül gróf Kornis Gabriella (1921–2014) sikeresen visszaperelte a kastélyt: a kilencvenes évek elején elkezdődött per bő év múlva hozott sikert a család számára. Időközben létrejött a Kornis Kastély Egyesület, amelybe a család mellett több civilszervezet, intézmény is betársult, tehát immár több minden adott ahhoz, hogy elkezdődjön a mentés...” Forrás: Erdelyinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Hunyad megye minden városában van még alsó tagozati oktatás

Sorozatunkban annak járunk utána, hogy a február elején összeállított és a minisztériumnak elküldött beiskolázási adatok alapján mindez hogyan érinti a szórványban élő magyar nyelven tanuló diákokat és a tanintézményeiket. Csatlós Erzsébet, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének Hunyad megyei elnöke portálunknak elmondta, hogy a dévai Téglás Gábor Elméleti Líceumban egyetlen kilencedik osztályt hirdettek meg a következő tanévre, vegyes profillal: matematika-informatika szak, valamint turizmus szaklíceum. Az ősszel induló tanévben 25 diákra számítanak. „Hunyad megyében a legnagyobb probléma, hogy egyre kevesebb gyermekünk van. Nem az a gond, hogy nem választják a magyar tagozatot a diákok, hanem – ami a román gyermekek esetében is igaz –, hogy egyszerűen kevés a diák, ez főként a 2013–2014–2015-ben születettekre igaz. A gyermekvállalási kedv csökkenése a magyar tagozaton hatványozottan érződik” – részletezte a pedagógus. Amint az RMPSZ megyei elnökétől megtudtuk, Hunyad megyében hét településen zajlik jelenleg magyar nyelvű általános iskolai oktatás: Déván, Vajdahunyadon, Szászvároson, Petrosényban, Vulkánban és Lupényban...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Arad megyében aggasztó az elemisták csökkenő létszáma

A múlt évihez képest több mint 700 diákkal kevesebben fejezik be idén a nyolcadik osztályt Arad megyében, és ez meglátszik a középiskolai beiskolázási adatokon, amelyeket a tanfelügyelőség február elején küldött az oktatási minisztériumnak: több mint tíz tanintézményben kevesebb lesz a kilencedik osztályok száma ősszel. Arad megye egyetlen magyar középiskolájában, az aradi Csiky Gergely Főgimnáziumban, ha kevesebb diákkal is, de beindulhatnak a tervezett kilencedikes osztályok – a magyar

oktatásszervezőket inkább az alsóbb tagozatokon lévő kevés diák száma aggasztja: elképzelhető, hogy nyolc iskolában, illetve a magyar tagozaton több évfolyamot is össze kell majd vonni egy osztályba...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Riport: A Regensburgi Egyetem Magyar Könyvtára

Közelgő 60. születésnapjára készül a Regensburgban működő Magyar Intézet. [...] Az ünnepi előkészületeink célja nem más, minthogy méltóságot teremtsünk az ünnepeltnek és az eseménynek. [...] Olyan személyek kapcsolódnak az egyesület és a könyvtár történetéhez, mint Dr. Bogyay Tamás művészettörténész, az egyesület alapítója és elnöke, Borbándi Gyula író, publicista, a Szabad Európa Rádió szerkesztője, az egyesület egykori elnökségi tagja, az 1989-ig negyven évfolyamot megélt Új Látóhatár müncheni folyóirat főszerkesztője, Molnár József író, nyomdatörténész, az egykori Új Látóhatár kiadója, 1957-ig a Szabad Európa Rádió szerkesztője, vagy Tóth Béla történész. A felsorolásból nem maradhat ki... [...] Az egyesület történetében fontos szerepet játszó, a magyar kulturális életet komolyan befolyásoló szellemóriások a könyvtár fejlődésének történetében kulcsfontosságú szerepet vállaltak. Először is az állománya az évtizedek során meg többszöröződött. A beszerzési források bővítésével, struktúrájának átszervezésével sikerült ezt a mennyiségi többletet produkálni...” Forrás: Kulhonimagyarok.hu: [teljes cikk >](#)